

REGOLAMENT (KE) Nru 1008/2008 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL**ta' l-24 ta' Settembru 2008****dwar regoli komuni għall-operat ta' servizzi ta' l-ajru fil-Komunità (Riformulazzjoni)****(Test b'rilevanza għaž-ŻEE)**

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikoli 80(2) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni ⁽²⁾,

Filwaqt li jaġixxu skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 251 tat-Trattat ⁽³⁾,

Billi:

- (1) Għandhom isiru għadd ta' bidliet sostanzjali lir-Regolamenti tal-Kunsill (KEE) Nru 2407/92 tat-23 ta' Lulju 1992 dwar liċenzjar ta' air carriers ⁽⁴⁾, (KEE) Nru 2408/92 tat-23 ta' Lulju 1992 dwar aċċess għat-trasportaturi ta' l-ajru Komunitarji għal rotot ta' l-ajru intra-Komunitarji ⁽⁵⁾ u (KEE) Nru 2409/92 tat-23 ta' Lulju 1992 dwar nollijiet u rati għal servizzi ta' l-ajru ⁽⁶⁾. Fl-interessi taċ-ċarezza, dawn ir-Regolamenti għandhom jiġu mfassla mill-ġdid u kkonsolidati f'Regolament waħdieni.
- (2) Sabiex tiġi żgurata applikazzjoni aktar effikaċi u konsistenti tal-legislazzjoni Komunitarja għas-suq intern ta' l-avjazzjoni, hija meħtieġa sensiela ta' aġġustamenti għall-qafas ġuridiku attwali.
- (3) Fl-għarfien ta' rabta potenzjali bejn is-saħħa finanzjarja ta' trasportatur ta' l-ajru u s-sikurezza, għandu jiġi stabbilit monitoraġġ aktar strett tal-qagħda finanzjarja tat-trasportaturi ta' l-ajru.
- (4) Minhabba l-importanza dejjem akbar ta' trasportaturi ta' l-ajru b'bażijiet operattivi f'bosta Stati Membri u l-htieġa li tiġi żgurata s-superviżjoni effiċjenti ta' dawk it-trasportaturi

ta' l-ajru, l-istess Stat Membru għandu jkun responsabbli għas-superviżjoni taċ-ċertifikat ta' operatur ta' l-ajru u tal-liċenzja operattiva.

- (5) Sabiex ikun żgurat monitoraġġ konsistenti tal-konformità mar-rekwiżiti tal-liċenzji operattivi ta' kull trasportatur ta' l-ajru Komunitarju, l-awtoritajiet tal-liċenzji għandhom iwettqu verifiki regolari tal-qagħda finanzjarja tat-trasportaturi ta' l-ajru. Għalhekk, dawn ta' l-ahhar għandhom jipprovdu biżżejjed informazzjoni dwar il-qagħda finanzjarja tagħhom, l-aktar fl-ewwel sentejn ta' l-eżistenza tagħhom minhabba li dawn huma partikolarment kritiċi għas-soppravvivenza ta' trasportatur ta' l-ajru fis-suq. Sabiex tkun evitata distorsjoni tal-kompetizzjoni li tirriżulta mill-applikazzjoni differenti tar-regoli fil-livell nazzjonali, jinhtieġ ir-rinfurzar tas-sorveljanza finanzjarja tat-trasportaturi ta' l-ajru Komunitarji kollha mill-Istati Membri.
- (6) Sabiex jitnaqqsu r-riskji għall-passiġġieri, it-trasportaturi ta' l-ajru Komunitarji li jonqsu milli jwettqu r-rekwiżiti għaž-żamma ta' liċenzja operattiva valida m'għandhomx jithallew ikomplu joperaw. F'każijiet bħal dawn, l-awtorità kompetenti tal-liċenzji għandha tirrevoka jew tissospendi l-liċenzja operattiva.
- (7) Skond ir-Regolament (KE) Nru 785/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' April 2004 dwar rekwiżiti ta' assigurazzjoni għal trasportaturi ta' l-ajru u għal operaturi ta' inġenji ta' l-ajru ⁽⁷⁾, trasportatur ta' l-ajru għandu jkun assigurat biex ikopri r-responsabbiltà f'każ ta' incidenti fir-rigward ta' passiġġieri, merkanzija u partijiet terzi. Għandu jiġu imposti ukoll obbligi fuq it-trasportaturi ta' l-ajru għall-assigurazzjoni li tkopri r-responsabbiltà f'każ ta' incidenti fir-rigward ta' posta.
- (8) Sabiex jiġi evitat rikors eċċessiv għall-ftehim ta' kiri ta' inġenji ta' l-ajru rreġistrati f'pajjiżi terzi, speċjalment (ftehim tal-kiri bl-ekwipaġġ), dawn il-possibilitajiet għandhom biss jiġu permessi f'ċirkostanzi eċċezzjonali, bħal fil-każ ta' nuqqas ta' inġenji adegwati ta' l-ajru fuq is-suq Komunitarju, u għandhom ikunu strettament limitati fiż-żmien u jissodisfaw standards ta' sikurezza ekwivalenti għar-regoli ta' sikurezza tal-legislazzjoni Komunitarja u nazzjonali.
- (9) Fir-rigward ta' l-impjegati ta' trasportatur ta' l-ajru Komunitarju li jhaddem servizzi ta' l-ajru minn bażi operattiva barra t-territorju ta' l-Istat Membru fejn dak it-trasportatur

⁽¹⁾ ĠU C 175, 27.7.2007, p. 85.

⁽²⁾ ĠU C 305, 15.12.2007, p. 11.

⁽³⁾ L-Opinjoni tal-Parlament Ewropew tal-11 ta' Lulju 2007 (ĠU C 175 E, 10.7.2008, p. 371), il-Pożizzjoni Komuni tal-Kunsill tat-18 ta' April 2008 (ĠU C 129 E, 27.5.2008, p. 1) u l-Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tad-9 ta' Lulju 2008 (għadha mhijiex ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali).

⁽⁴⁾ ĠU L 240, 24.8.1992, p. 1.

⁽⁵⁾ ĠU L 240, 24.8.1992, p. 8.

⁽⁶⁾ ĠU L 240, 24.8.1992, p. 15.

⁽⁷⁾ ĠU L 138, 30.4.2004, p. 1.

ta' l-ajru Komunitarju jkollu l-post prinċipali tan-negozju tiegħu, l-Istati Membri għandhom jiżguraw l-applikazzjoni korretta tal-leġislazzjoni soċjali Komunitarja u nazzjonali.

- (10) Sabiex jiġi komplut is-suq intern ta' l-avjazzjoni, għandhom jitnehhew ir-restrizzjonijiet li għadhom jeżistu u li huma applikati bejn l-Istati Membri, bħar-restrizzjonijiet dwar il-code-sharing fuq rotot lejn pajjiżi terzi jew dwar l-iffissar tal-prezzijiet fuq rotot lejn pajjiżi terzi b'waqfa intermedja fi Stat Membru ieħor (titjriet tas-sitt libertà).
- (11) Sabiex jittiehed kont tal-karatteristiċi speċjali u r-restrizzjonijiet tar-reġjuni l-aktar 'il bogħod, b'mod partikolari d-distanza, l-insularità u d-daqs żgħir tagħhom, u tal-htieġa li jsir kollegament adegwat bejnhom u r-reġjuni ċentrali tal-Komunità, jistgħu jkunu ġustifikati arranġamenti speċjali fir-rigward tar-regoli dwar il-perijodi ta' validità tal-kuntratti għall-obbligi tas-servizz pubbliku li jkopru rotot għal tali reġjuni.
- (12) Il-kondizzjonijiet li tahtom jistgħu jiġu imposti l-obbligi ta' servizz pubbliku għandhom jiġu ddefiniti b'mod ċar u inekwivoku, filwaqt li l-proċeduri assoċjati tat-tfiġh ta' l-offerti għandhom jippermettu li numru biżżejjed ta' kompetituri jkunu jistgħu jiehdu sehem fit-tfiġh ta' l-offerti. Il-Kummissjoni għandha tkun tista' tikseb informazzjoni kemm ikun mehtieġ sabiex tkun tista' tistharreġ il-ġustifikazzjonijiet ekonomiċi għall-obbligi tas-servizz pubbliku għal każi individwali.
- (13) Ir-regoli fis-sehh fir-rigward tad-distribuzzjoni tat-traffiku bejn l-ajruporti li jaqdu l-istess belt jew konurbazzjoni għandhom jiġu ċċarati u ssimplifikati.
- (14) Jixraq li wiehed jiżgura li l-Istati Membri jkollhom il-possibbiltà li jirreagixxu għal problemi għall-għarrieda li jirriżultaw minn ċirkostanzi li ma jistgħux jibassru u li ma jistgħux jiġu evitati, u li jagħmulha diffiċli hafna, teknika-ment jew prattikament, li jitwettqu s-servizzi ta' l-ajru.
- (15) Il-klijenti għandhom ikollhom aċċess għan-nollijiet ta' l-ajru u r-rati ta' l-ajru kollha irrispettivament mill-post ta' residenza tagħhom fil-Komunità jew min-nazzjonalità tagħhom u irrispettivament mill-post ta' l-istabbiliment ta' l-aġenti ta' l-ivjaġġar fil-Komunità.
- (16) Il-klijenti għandhom ikunu jistgħu jqabblu b'mod effettiv il-prezzijiet għal servizzi ta' l-ajru bejn linja ta' l-ajru u oħra. Għalhekk, għandu dejjem ikun indikat il-prezz finali li jrid jithallas mill-klijent għal servizzi ta' l-ajru li joriginaw fil-Komunità, inklużi t-taxxi, l-ħlasijiet u d-drittijiet kollha. It-trasportaturi ta' l-ajru Komunitarji huma mhegġin ukoll jindikaw il-prezz finali għas-servizzi ta' l-ajru tagħhom minn pajjiżi terzi lejn il-Komunità.
- (17) Il-miżuri mehtieġa għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament għandhom jiġu adottati skond id-Deċiżjoni

tal-Kunsill Nru 1999/468/KE tat-28 ta' Ġunju 1999 li tippreskrivi l-proċeduri għall-eżerċizzju tas-setgħat ta' implimentazzjoni konferiti lill-Kummissjoni ⁽¹⁾.

- (18) Ladarba l-għan ta' dan ir-Regolament, jiġifieri l-applikazzjoni aktar omogenea tal-leġislazzjoni Komunitarja fir-rigward tas-suq intern ta' l-avjazzjoni ma jistax jinkiseb b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri minhabba l-karattru internazzjonali tat-trasport bl-ajru, u għalhekk jista' jinkiseb aħjar fil-livell Komunitarju, il-Komunità tista' tadotta miżuri, skond il-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat. Konformement mal-prinċipju tal-proporzjonalità, kif stabbilit fdak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li hu mehtieġ sabiex jintlaħaq dak l-għan.
- (19) Id-Dikjarazzjoni Ministerjali dwar l-Ajruport ta' Ġibiltà, miftiehma f'Cordoba fit-18 ta' Settembru 2006, matul l-ewwel laqgħa Ministerjali tal-Forum ta' Djalogo dwar Ġibiltà, ser tissostitwixxi d-Dikjarazzjoni Kongunta dwar l-Ajruport li saret f'Londra fit-2 ta' Diċembru 1987, u l-konformità shiha magħha tkun meqjusa li tikkostitwixxi konformità mad-dikjarazzjoni ta' l-1987.
- (20) Huwa għalhekk mehtieġ li jithassru r-Regolamenti (KEE) Nru 2407/92, 2408/92 u 2409/92,

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

KAPITOLU I

DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI

Artikolu 1

Suġġett

1. Dan ir-Regolament jirregola l-liċenzjar tat-trasportaturi ta' l-ajru Komunitarji, id-dritt tat-trasportaturi ta' l-ajru Komunitarji li joperaw servizzi ta' l-ajru intra-Komunitarji, u l-ipprezzar tas-servizzi ta' l-ajru intra-Komunitarji.

2. L-applikazzjoni tal-Kapitolu III ta' dan ir-Regolament għall-ajruport ta' Ġibiltà hu mifhum li hu mingħajr preġudizzju għall-pożizzjonijiet legali rispettivi tar-Renju ta' Spanja u r-Renju Unit għar-rigward tal-kwistjoni dwar is-sovranià fuq it-territorju li fih jinstab l-ajruport.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, għandhom japplikaw dawn id-definizzjonijiet:

- 1) "liċenzja operattiva" tfisser awtorizzazzjoni mogħtija mill-awtorità kompetenti tal-liċenzji lil xi impriża, li jippermettilha li tippovdi servizzi ta' l-ajru kif indikat fil-liċenzja operattiva;

⁽¹⁾ ĠU L 184, 17.7.1999, p. 23.

- 2) “awtorità kompetenti tal-liċenzji” tfisser awtorità ta' Stat Membru, intitolata li taghti, tirrifjuta, tirrevoka jew tissospendi liċenzja operattiva skond il-Kapitolu II;
- 3) “impriza” tfisser kull persuna fiżika jew ġuridika, kemm jekk topera għall-qliġh kif ukoll jekk le, jew kull korp uffiċjali kemm jekk ikollu personalità ġuridika kif ukoll jekk ma jkollux;
- 4) “servizz ta' l-ajru” tfisser titjira jew serje ta' titjiriet li jgħorru passiġġieri, tagħbija u/jew posta bi hlas u/jew b'kiri;
- 5) “titjira” tfisser tluq minn ajruport speċifikat lejn ajruport speċifiku tad-destinazzjoni;
- 6) “titjira lokali” tfisser titjira li ma tinvolvi garr ta' passiġġieri, posta u/jew merkanzija bejn ajruporti differenti jew punti ta' nżul awtorizzati oħrajn;
- 7) “ajruport” tfisser kwalunkwe żona fi Stat Membru li tkun speċjalment adattata għal servizzi ta' l-ajru;
- 8) “ċertifikat ta' operatur ta' l-ajru (COA)” tfisser ċertifikat mogħti lil impriza li jikkonferma li l-operatur għandu l-abbiltà professjonali u organizzattiva biex jiżgura s-sikurezza ta' operazzjonijiet speċifikati fiċ-ċertifikat, kif previst fid-dispożizzjonijiet rilevanti tal-liġi Komunitarja jew tal-liġi nazzjonali, skond kif applikabli;
- 9) “kontroll effettiv” tfisser relazzjoni kostitwita permezz ta' jeddijiet, kuntratti jew kull mezz ieħor li, jew separatament jew konguntament u b'kont meħud tal-konsiderazzjonijiet ta' fatt jew liġi involuta, jagħtu l-possibbiltà li direttament jew indirettament tiġi eżerċitata influwenza deċiżiva fuq xi impriza, b'mod partikolari permezz ta':
- (a) id-dritt li jintużaw l-assi kollha jew parti minnhom ta' impriza;
- (b) jeddijiet jew kuntratti li jagħtu influwenza deċiżiva fuq il-kompożizzjoni, il-votazzjoni jew id-deċiżjonijiet tal-korpi ta' xi impriza jew b'xi mod ieħor jinfluwenzaw b'mod deċiżiv it-tmexxija ta' l-operat kummerċjali ta' l-impriza.
- 10) “trasportatur ta' l-ajru” tfisser impriza b'liċenzja operattiva valida jew l-ekwivalenti;
- 11) “trasportatur ta' l-ajru Komunitarju” tfisser trasportatur ta' l-ajru li jkollu liċenzja operattiva valida maħruġa minn awtorità kompetenti tal-liċenzji skond il-Kapitolu II;
- 12) “pjan azjendali” tfisser kull deskrizzjoni dettaljata ta' l-attivitajiet kummerċjali maħsuba mit-trasportatur ta' l-ajru għall-perijodu in kwistjoni, b'mod partikolari għar-rigward ta' l-iżvilupp tas-suq mistenni u l-investimenti li għandhom isiru, inklużi l-implikazzjonijiet finanzjarji u ekonomiċi ta' dawn l-attivitajiet;
- 13) “servizz bl-ajru intra-Komunitarju” tfisser servizz bl-ajru operat fi hdan il-Komunità;
- 14) “dritt tat-traffiku” tfisser id-dritt ta' operazzjoni ta' servizz ta' l-ajru bejn żewġ ajruporti Komunitarji;
- 15) “bejgħ ta' postijiet biss” tfisser il-bejgħ ta' postijiet, mingħajr xi servizz ieħor marbut miegħu, bħal ma hi l-akkomodazzjoni, direttament lill-pubbliku mit-trasportatur ta' l-ajru jew mill-aġent awtorizzat tiegħu jew minn *charterer*;
- 16) “servizz bl-ajru skedat” tfisser serje ta' titjiriet li kull waħda minnhom ikollha l-karatteristiċi kollha li ġejjin:
- (a) f'kull titjira l-postijiet u/jew il-kapaċità ta' trasport ta' merkanzija u/jew posta jkunu disponibbli għal bejgħ individwalment lill-membri tal-pubbliku (kemm jekk direttament mit-trasportatur ta' l-ajru kif ukoll jekk mill-aġenti awtorizzati tiegħu);
- (b) tkun operata biex isservi t-traffiku bejn l-istess żewġ ajruporti jew aktar:
- skond skeda pubblika; jew
- b'titjiriet li jkunu tant regolari jew frekwenti li jikkostitwixxu serje rikonossibbilment sistematika.
- 17) “kapaċità” tfisser in-numru ta' postijiet jew il-payload offruti lill-pubbliku in ġenerali fuq servizz ta' l-ajru skedat matul perijodu partikolari;
- 18) “nollijiet ta' l-ajru” tfisser il-prezzijiet espressi f'euro jew f'muniti lokali li jkollhom jithallsu lit-trasportaturi ta' l-ajru jew lill-aġenti tagħhom jew lil bejjiegħa oħra tal-biljetti għat-trasport ta' passiġġieri fuq servizzi ta' l-ajru u kwalunkwe kondizzjonijiet li taħthom japplikaw dawk il-prezzijiet, inklużi r-remunerazzjoni u l-kondizzjonijiet offruti lill-aġenzija u lil servizzi awżiljarji oħra;
- 19) “rati ta' l-ajru” tfisser il-prezzijiet espressi f'euro jew f'muniti lokali li jkollhom jithallsu għat-trasport ta' merkanzija u l-kondizzjonijiet li taħthom japplikaw dawk il-prezzijiet, inklużi r-remunerazzjoni u l-kondizzjonijiet offruti lill-aġenzija u lil servizzi awżiljarji oħra;
- 20) “Stati Membri konċernati” tfisser l-Istati Membri li bejnhom, jew l-Istat Membru li fih, ikun operat servizz ta' l-ajru;

- 21) "Stati Membri involuti" tfisser l-Istati Membri konċernati u l-Istati Membri li fihom it-trasportaturi ta' l-ajru li joperaw is-servizz ta' l-ajru jkunu liċenzjati;
- 22) "konurbazzjoni" tfisser zona urbana magħmula minn għadd ta' bliet li, minhabba l-iżvilupp u l-espansjoni tal-popolazzjonijiet tagħhom, ingħaqdu fiżikament sabiex jiffurmaw zona mibnija kontinwa;
- 23) "kont amministrattiv" tfisser kull dikjarazzjoni dettaljata ta' dhul u nfiq ta' trasportatur ta' l-ajru għall-perijodu inkwistjoni inkluż rendikont dettaljat bejn attivitajiet li jkunu relatati ma' trasport bl-ajru u attivitajiet oħra kif ukoll bejn elementi pekunjarji u mhux pekunjarji;
- 24) "ftehim tal-kiri mingħajr ekwipaġġ" tfisser ftehim bejn impriża li permezz tiegħu l-inġenju ta' l-ajru jiġi operat taħt iċ-ĊOA tal-kerrej;
- 25) "ftehim tal-kiri bl-ekwipaġġ" tfisser ftehim bejn trasportatur ta' l-ajru li permezz tiegħu l-inġenju ta' l-ajru jiġi operat taħt iċ-ĊOA tal-lokatur;
- 26) "post prinċipali tan-negozju" tfisser l-uffiċċju prinċipali jew l-uffiċċju reġistrat ta' trasportatur ta' l-ajru Komunitarju fl-Istat Membru li fih jiġu eżerċitat l-funzjonijiet finanzjarji prinċipali u l-kontroll operattiv, inkluża l-ġestjoni kontinwa ta' airworthiness, tat-trasportatur ta' l-ajru Komunitarju.

KAPITOLU II

LIĊENZJA OPERATTIVA

Artikolu 3

Liċenzja operattiva

1. L-ebda impriża stabbilita fil-Komunità m'għandha tithalla għorri bl-ajru passigġieri, posta u/jew merkanzija għal remunerazzjoni u/jew kiri sakemm hi ma tingħatax l-liċenzja operattiva xierqa.

Kull impriża li tikkonforma mar-rekwiżiti ta' dan il-Kapitolu għandha tkun intitolata li tirċievi liċenzja operattiva.

2. L-awtorità kompetenti tal-liċenzji m'għandhiex tagħti liċenzji operattivi jew thallihom fis-sehh fejn kwalunkwe mir-rekwiżiti ta' dan il-Kapitolu ma jkunx osservat.

3. Mingħajr preġudizzju għal dispożizzjonijiet oħra applikabbli tal-liġi Komunitarja, nazzjonali jew internazzjonali, il-kategorji li ġejjin ta' servizzi ta' l-ajru m'għandhomx ikunu suġġetti għar-rekwiżit ta' liċenzja operattiva valida:

- (a) servizzi ta' l-ajru mwettqa minn inġenji ta' l-ajru li ma jkunux power driven u/jew inġenji ta' l-ajru ultralight power driven, u
- (b) titjiriet lokali

Artikolu 4

Kondizzjonijiet għall-ghoti ta' liċenzja operattiva

Impriża għandha tingħata liċenzja operattiva minn awtorità kompetenti tal-liċenzji ta' Stat Membru sakemm:

- (a) is-sede ewlenija tan-negozju tagħha tkun f'dak l-Istat Membru;
- (b) ikollha ĊOA validu mahruġ minn awtorità nazzjonali ta' l-istess Stat Membru li l-awtorità kompetenti tal-liċenzji tiegħu tkun responsabbli mill-ghoti, ċid, revoka jew sospensjoni tal-liċenzja operattiva tat-trasportatur ta' l-ajru Komunitarju;
- (c) ikollha inġenju ta' l-ajru wieħed jew aktar għad-dispożizzjoni tagħha bħala proprjetà tagħha jew permezz ta' ftehim tal-kiri mingħajr ekwipaġġ;
- (d) ix-xogħol prinċipali tagħha jkun l-operat ta' servizzi ta' l-ajru wahidhom jew ikkombinati ma' kwalunkwe operat kummerċjali iehor ta' inġenji ta' l-ajru jew it-tiswija u l-manutenzjoni ta' inġenji ta' l-ajru;
- (e) l-istruttura tal-kumpannija tkun tippermetti lill-awtorità kompetenti tal-liċenzji li timplimenta d-dispożizzjonijiet ta' dan il-Kapitolu;
- (f) Stati Membri u/jew ċittadini ta' Stati Membri ikollhom id-dritt ta' proprjetà fuq aktar minn 50 % ta' l-impriża u effettivament jikkontrollawha, sew direttament jew indirettament permezz ta' impriża intermedja wahda jew aktar, hliet kif previst fi ftehim ma' pajjiż terz li għalih il-Komunità tkun parti,
- (g) tissodisfa l-kondizzjonijiet finanzjarji speċifikati fl-Artikolu 5.
- (h) tikkonforma mal-kondizzjonijiet ta' l-assigurazzjoni speċifikati fl-Artikolu 11 u fir-Regolament (KE) 785/2004; u
- (i) tikkonforma mad-dispożizzjonijiet dwar ir-reputazzjoni tajba kif speċifikat fl-Artikolu 7

Artikolu 5

Il-kondizzjonijiet finanzjarji għall-ghoti ta' liċenzja operattiva

1. L-awtorità kompetenti tal-liċenzji għandha tivvaluta akkuratament jekk impriża li qiegħda tapplika għall-ewwel darba għal-liċenzja operattiva tistax turi li:

- (a) hija tkun tista' tonora f'kull hin l-obbligi tagħha attwali jew potenzjali, stabbiliti taħt suppożizzjonijiet realistiki, għal perijodu ta' 24 xahar mill-bidu ta' l-operat; u

(b) hija tkun tista' tkopri l-ispejjeż tagħha kemm dawk fissi u dawk operattivi li jirriżultaw minn operazzjonijiet b' mod konformi mal-pjan azjendali tagħha u stabbiliti taht suppożizzjonijiet realistiċi, għal perijodu ta' tliet xhur mill-bidu ta' l-operat, minghajr ma jitqies kwalunkwe dhul mill-operat tagħha.

2. Għall-finijiet tal-valutazzjoni msemija fil-paragrafu 1, kull applikant għandu jippreżenta pjan azjendali għal, mill-inqas, l-ewwel tliet snin ta' operazzjoni. Il-pjan azjendali għandu wkoll jagħti dettalji dwar ir-rabtiet fiananzjarji ta' l-applikant ma' kwalunkwe attività kummerċjali ohra li l-applikant ikun jagħmel jew direttament jew permezz ta' impriži relatati. L-applikant għandu wkoll jipprovi kull informazzjoni rilevanti, b'mod partikolari d-data msemija fil-punt 1 ta' l-Anness I.

3. Il-Paragrafi 1 u 2 ma japplikawx għal impriża li tkun qed tapplika għal liċenzja operattiva maħsuba biex tkopri operat b'ingeni ta' l-ajru ta' anqas minn 10 tunnelli metriċi ta' Maximum Take Off Mass (MTOM) u/jew anqas minn 20 post. Dawn l-impriži għandhom juru li l-kapital nett tagħhom ikun mill-inqas EUR 100 000 jew jagħtu, meta mitluba mill-awtorità kompetenti tal-liċenzji, l-informazzjoni rilevanti kollha għall-finijiet tal-valutazzjoni msemija fil-paragrafu 1, b'mod partikolari d-data msemija fil-punt 1 ta' l-Anness I.

L-awtorità kompetenti tal-liċenzji tista' minkejja dan tapplika l-paragrafi 1 u 2 għal impriża li tapplika għal liċenzja operattiva taht id-dispożizzjonijiet tas-subparagrafu ta' qabel li jkollha l-hsieb li topera servizzi skedati bl-ajru skedati jew li l-fatturat tagħha jeċċedi EUR 3 miljun kull sena.

Artikolu 6

Iċ-ċertifikat ta' operatur ta' l-ajru

1. L-ghoti u l-validità ta' liċenzja operattiva għandha fi kwalunkwe hin tiddipendi mill-pussess ta' ĊOA validu li jispeċifika l-attivitàjiet koperti mil-liċenzja operattiva.

2. Kull modifika fiċ-ĊOA ta' trasportatur ta' l-ajru Komunitarju għandha tkun riflessa, fejn ikun il-każ, fil-liċenzja operattiva tagħha.

Artikolu 7

Prova ta' reputazzjoni tajba

1. Fejn, għall-finijiet tal-hruġ ta' liċenzja operattiva, tkun meħtieġa prova li l-persuni li kontinwament jew effettivament jimmaniġġaw l-operat ta' l-impriża huma ta' reputazzjoni tajba jew li ma ġewx dikjarati falluti, l-awtorità kompetenti tal-liċenzji għandha taċċetta bhala prova suffiċjenti fir-rigward ta' ċittadini ta' Stati Membri t-turija ta' dokumenti maħruġa minn awtoritajiet kompetenti fl-Istat Membru ta' oriġini jew fl-Istat Membru fejn il-

persuna ikollha r-residenza permanenti tagħha li juru li dawk ir-rekwiżiti huma sodisfatti.

2. Fejn l-Istat Membru ta' oriġini jew ta' l-Istat Membru li fih il-persuna jkollha r-residenza permanenti tagħha ma jhorgħux id-dokumenti li għalihom saret referenza fil-paragrafu 1, dawn id-dokumenti għandhom jiġu sostitwiti b'dikjarazzjoni ġuramentata, jew – fi Stati Membri fejn ma jkunx hemm dispożizzjoni għal dikjarazzjoni ġuramentata – b'dikjarazzjoni solenni magħmula mill-persuna interessata quddiem awtorità ġudizzjarja jew amministrattiva jew, fejn ikun il-każ, quddiem nutar jew korp professjonali kwalifikat ta' l-Istat Membru ta' oriġini jew l-Istat Membru li fih il-persuna jkollha r-residenza permanenti tagħha. Tali awtorità, nutar jew korp professjonali kwalifikat għandhom jhorgħu ċertifikat li jixhed l-awtenticità tad-dikjarazzjoni fuq ġurament jew tad-dikjarazzjoni solenni.

3. L-awtorità kompetenti tal-liċenzji tista' tesigi li d-dokumenti u ċ-ċertifikati msemija fil-paragrafi 1 u 2 jiġu preżentati sa mhux aktar minn tliet xhur wara d-data tal-hruġ tagħhom.

Artikolu 8

Il-validità ta' liċenzja operattiva

1. Liċenzja operattiva għandha tkun valida sakemm it-trasportatur ta' l-ajru Komunitarju jikkonforma mar-rekwiżiti ta' dan il-Kapitolu.

Trasportatur ta' l-ajru Komunitarju għandu f'kull hin ikun kapaċi li juri lill-awtorità kompetenti tal-liċenzji li huwa jissodisfa r-rekwiżiti kollha ta' dan il-Kapitolu.

2. L-awtorità kompetenti tal-liċenzji għandha tissorvelja akkuratament il-konformità mar-rekwiżiti ta' dan il-Kapitolu. Għandha f'kull każ tirrivedi l-konformità ma' dawn ir-rekwiżiti fil-każijiet li ġejjin:

- (a) sentejn wara li tkun ingħatat liċenzja operattiva,
- (b) meta jkun hemm suspett ta' problema potenzjali, jew
- (c) fuq talba tal-Kummissjoni.

Fil-każ li l-awtorità kompetenti tal-liċenzji tissuspetta li l-problemi fiananzjarji ta' trasportatur ta' l-ajru Komunitarju jistgħu jincidu fuq is-sikurezza ta' l-operazzjonijiet tiegħu, għandha tgħarraf minnufih lill-awtorità kompetenti għaċ-ĊOA.

3. Il-liċenzja operattiva għandha titressaq mill-ġdid għall-approvazzjoni meta trasportatur ta' l-ajru Komunitarju:

- (a) ma jkunx beda jopera fi żmien sitt xhur mill-ghoti ta' liċenzja operattiva,
- (b) ikun waqaf jopera għal aktar minn sitt xhur, jew

(ċ) li jkun liċenzjat abbazi ta' l-ewwel subparagrafu ta' l-Artikolu 5(3) ikollu l-hsieb li jiehu sehem f'operazzjonijiet b'ingeni ta' l-ajru li jeċċedu l-limitu tad-daqs speċifikat fl-Artikolu 5(3) jew ma jkunx baqa' konformi mal-kondizzjonijiet stabbiliti fih.

4. Kull trasportatur ta' l-ajru Komunitarju għandu jipprovi, lill-awtorità kompetenti tal-liċenzji, il-kontijiet verifikati tiegħu mhux aktar tard minn sitt xhur wara l-aħhar jum tas-sena finanzjarja rispettiva, hlief jekk stipulat mod ieħor fil-liġi nazzjonali. Waqt l-ewwel sentejn ta' l-operat ta' trasportatur ta' l-ajru Komunitarju, id-data msemmija fil-punt 3 ta' l-Anness I għandha tiġi magħmula disponibbli lill-awtorità kompetenti tal-liċenzji fuq talba.

L-awtorità kompetenti tal-liċenzji tista' f'kull hin tivvaluta r-rendiment finanzjarju ta' trasportatur ta' l-ajru Komunitarju li lilu tkun ingħatat liċenzja operattiva billi titlob għall-informazzjoni rilevanti. Bħala parti minn tali valutazzjoni, it-trasportatur ta' l-ajru Komunitarju in kwistjoni għandu jaġġorna d-data msemmija fil-punt 3 ta' l-Anness I u jipproviha lill-awtoritajiet kompetenti tal-liċenzji fuq talba.

5. Trasportatur ta' l-ajru Komunitarju għandu jinnotifika lill-awtorità kompetenti tal-liċenzji:

(a) qabel kwalunkwe operat ta' servizz ta' l-ajru għid għal kontinent jew reġjun tad-dinja li qabel ma kienx moqdi, jew kwalunkwe bidla sostanzjali oħra fl-iskala ta' l-attivitajiet tiegħu, inkluzi, iżda mhux limitatament għalihom, bidliet fit-tip jew numru ta' ingeni ta' l-ajru wżati;

(b) qabel kwalunkwe merger jew akkwizizzjoni mahsuba; u

(ċ) fi żmien 14-il jum b'kull bidla fir-rigward tad-dritt ta' proprjetà fuq kwalunkwe sehem ta' azzjonist wiehed li jirrappreżenta 10 % jew aktar ta' l-ishma kollha tat-trasportatur ta' l-ajru Komunitarju jew tal-kumpannija parent tiegħu jew tal-kumpannija holding finali tiegħu

6. Jekk l-awtorità kompetenti tal-liċenzji tqis li l-bidliet notifikati taht il-paragrafu 5 għandhom effett sinifikanti fuq il-finanzi tal-trasportatur ta' l-ajru Komunitarju, hija għandha tesigi il-preżentazzjoni ta' pjan azjendali rivedut li jkun jinkorpora l-bidliet in kwistjoni u li jkopri, mill-inqas, perijodu ta' tnax-il xahar mid-data ta' l-implimentazzjoni tiegħu kif ukoll jinkorpora d-data msemmija fil-punt 2 ta' l-Anness I, flimkien ma' l-informazzjoni li għandha tiġi pprovduta skond il-paragrafu 4.

L-awtorità kompetenti tal-liċenzji għandha tiegħu deċiżjoni dwar il-pjan azjendali rivedut dwar jekk it-trasportatur ta' l-ajru Komunitarju jstax jissodisfa l-obbligi attwali u potenzjali tiegħu waqt dak il-perijodu ta' tnax-il xahar. Tali deċiżjoni għandha

tittiehed mhux aktar tard minn tliet xhur wara li tkun ingħatatilha l-informazzjoni kollha mehtieġa.

7. Għar-rigward ta' trasportaturi ta' l-ajru Komunitarji liċenzjati minnha, l-awtorità kompetenti tal-liċenzji għandha tiddeċiedi jekk il-liċenzja operattiva għandhiex tiġi ppreżentata mill-gdid għall-approvazzjoni f'każ ta' bidla felement wiehed jew iżjed li jincidu fuq is-sitwazzjoni legali ta' trasportatur ta' l-ajru Komunitarju u, b'mod partikolari, fil-każ ta' merger jew akkwizizzjoni.

8. Il-paragrafi 4, 5 u 6 ma japplikawx għal trasportaturi ta' l-ajru Komunitarji li joperaw esklussivament b'ingeni ta' l-ajru ta' anqas minn 10 tunnelli metriċi ta' MTOM u/jew anqas minn 20 post. Dawn it-trasportaturi ta' l-ajru Komunitarji għandhom f'kull hin ikunu kapaċi li juru li l-kapital nett tagħhom ikun mill-inqas EUR 100 000 jew li jagħtu, meta mitluba mill-awtorità kompetenti tal-liċenzji, l-informazzjoni rilevanti għall-finijiet tal-valutazzjoni msemmija fl-Artikolu 9(2).

L-awtorità kompetenti tal-liċenzji jista' minkejja dan kollu tapplika l-paragrafi 4, 5 u 6 għal trasportaturi ta' l-ajru Komunitarji liċenzjati minnha li joperaw servizzi ta' l-ajru skedati jew li t-turnover tagħhom jeċċedi EUR 3 miljun kull sena.

Artikolu 9

Sospensjoni u revoka ta' liċenzja operattiva

1. L-awtorità kompetenti tal-liċenzji tista' fi kwalunkwe hin tevalwa l-prestazzjoni finanzjarja ta' trasportatur ta' l-ajru Komunitarju li hi tkun liċenzjat. Abbazi ta' l-evalwazzjoni tagħha, l-awtorità għandha tissospendi jew tirrevoka l-liċenzja operattiva jekk ma tibqax aktar sodisfatta li dan it-trasportatur ta' l-ajru Komunitarju jkun jista' jonora l-obbligi tiegħu attwali jew potenzjali għal perijodu ta' tnax-il xahar. Madankollu, l-awtorità kompetenti tal-liċenzji tista' tagħti liċenzja temporanja, li ma teċċedix tnax-il xahar, sa meta ssir riorganizzazzjoni finanzjarja ta' trasportatur ta' l-ajru Komunitarju, sakemm din il-liċenzja temporanja tirrifletti, skond il-każ, kwalunkwe bidla fiċ-ĊOA, u sakemm ikun hemm prospett realistiku ta' rikostruzzjoni finanzjarja f'dak il-perijodu ta' żmien.

2. Kull meta jkun hemm indikazzjonijiet ċari li jeżistu problemi finanzjarji jew meta jinbdew proċeduri ta' falliment jew proċeduri simili kontra trasportatur ta' l-ajru Komunitarju liċenzjat minnha, l-awtorità kompetenti tal-liċenzji għandha mingħajr dewmien tagħmel valutazzjoni profonda tal-qagħda finanzjarja u fuq il-bażi tal-konkluzjonijiet tagħha, tirrivedi l-istatus tal-liċenzja operattiva konformement ma' dan l-Artikolu f'perijodu ta' żmien ta' tliet xhur.

L-awtorità kompetenti tal-liċenzji għandha tinforma lill-Kummissjoni dwar id-deċiżjonijiet tagħha, li tiegħu fir-rigward ta' l-istatus tal-liċenzja operattiva.

Artikolu 12

Reġistrazzjoni

3. Meta l-kontijiet verifikati msemija fl-Artikolu 8(4) ma jkunux ġew komunikati sa l-iskadenza indikata f'dak l-Artikolu, l-awtorità kompetenti tal-liċenzji għandha titlob mingħajr dewmien żejjed lit-trasportatur ta' l-ajru Komunitarju sabiex jikkomunika dawn il-kontijiet verifikati.

Jekk il-kontijiet verifikati ma jiġux komunikati fi żmien xahar, il-liċenzja operattiva tista' tiġi revokata jew sospiża.

4. L-awtorità kompetenti tal-liċenzji għandha tissospendi jew tirrevoka l-liċenzja operattiva jekk it-trasportatur ta' l-ajru Komunitarju konxjament jew bi traskuraġni jforni lill-awtorità kompetenti tal-liċenzji b'informazzjoni falza fuq xi punt importanti.

5. Fil-każ li ċ-ĊOA ta' trasportatur ta' l-ajru Komunitarju jiġi sospiż jew irtirat, l-awtorità kompetenti tal-liċenzji għandha minnufih tissospendi jew tirrevoka l-liċenzja operattiva tat-trasportatur ta' l-ajru.

6. L-awtorità kompetenti tal-liċenzji tista' tissospendi jew tirrevoka l-liċenzja operattiva ta' trasportatur ta' l-ajru Komunitarju jekk tali trasportatur ma jkunx għadu jissodisfa r-rekwiżiti dwar reputazzjoni tajba stabbiliti fl-Artikolu 7.

Artikolu 10

Deċiżjonijiet dwar liċenzji operattivi

1. L-awtorità kompetenti tal-liċenzji għandha tiegħu deċiżjoni dwar kull applikazzjoni kemm jista' jkun malajr, u mhux aktar tard minn tliet xhur wara li l-informazzjoni mehtieġa tkun giet mogħtija kollha, b'kont meħud ta' kull prova disponibbli. Din id-deċiżjoni għandha tiġi komunikata lill-applikant. Kwalunkwe rifjut għandu jindika r-raġunijiet għal dan.

2. Proċeduri għall-ġhoti, is-sospensjoni u r-revoka ta' liċenzja operattiva għandhom isiru pubbliċi mill-awtoritajiet kompetenti tal-liċenzji, li għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni b'dan.

3. Għandha tiġi ppubblikata, kull sena f'*Il-Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea*, lista ta' deċiżjonijiet, ta' l-awtoritajiet kompetenti tal-liċenzji, ta' l-ġhoti, sospensjoni jew revoka ta' liċenzji operattivi.

Artikolu 11

Rekwiżiti ta' l-assigurazzjoni

Minkejja r-Regolament (KE) Nru 785/2004, trasportatur ta' l-ajru għandu jkollu assigurazzjoni li tkopri r-responsabbiltà f'każ ta' aċċidenti fir-rigward ta' posta.

1. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 13(3) kull inġenju ta' l-ajru użat minn xi trasportatur ta' l-ajru Komunitarju għandu jiġi reġistrat, fuq għażla ta' l-Istat Membru li l-awtorità kompetenti tiegħu tohroġ il-liċenzja operattiva, fir-reġistru nazzjonali tiegħu jew fil-Komunità.

2. Konformement mal-paragrafu 1, l-awtorità kompetenti għandha, bla hsara għal-liġijiet u r-regolamenti applikabbli, taċċetta fuq ir-reġistru nazzjonali tagħha, mingħajr il-hlas ta' xi dritt diskriminatorju u mingħajr dewmien, inġenji ta' l-ajru li jkunu proprjetà ta' ċittadini ta' Stati Membri oħra u trasferimenti minn reġistri ta' Stati Membri oħra ta' l-inġenji ta' l-ajru. M'għandu jkun applikat l-ebda hlas ta' xi dritt għat-trasferiment ta' inġenji ta' l-ajru b'żieda mal-hlas tad-dritt normali ta' reġistrazzjoni.

Artikolu 13

Kiri

1. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 4(ċ), trasportatur ta' l-ajru Komunitarju jista' jkollu inġenju ta' l-ajru jew aktar għad-dispożizzjoni tiegħu permezz ta' ftehim tal-kiri mingħajr ekwipaġġ jew bl-ekwipaġġ. It-trasportaturi ta' l-ajru Komunitarji jistgħu joperaw liberament inġenji ta' l-ajru reġistrati fil-Komunità mikrija bl-ekwipaġġ hlief meta dan jipperikola s-sikurezza. Il-Kummissjoni għandha tiżgura li l-implimentazzjoni ta' tali dispożizzjoni tkun raġonevoli u proporzjonata u bbażata fuq konsiderazzjonijiet ta' sikurezza.

2. Ftehim tal-kiri mingħajr ekwipaġġ li għalih trasportatur ta' l-ajru Komunitarju ikun parti jew ftehim tal-kiri bl-ekwipaġġ li tahtu t-trasportatur ta' l-ajru Komunitarju ikun il-kerrej ta' l-inġenju ta' l-ajru mikri bl-ekwipaġġ għandu jkun suġġett għal approvazzjoni minn qabel skond il-liġi Komunitarja jew nazzjonali applikabbli dwar is-sikurezza ta' l-avjazzjoni.

3. Trasportatur ta' l-ajru Komunitarju li jikri bl-ekwipaġġ inġenju ta' l-ajru reġistrat f'pajjiż terz minn impriza oħra għandu jikkseb minn qabel approvazzjoni għall-operat mill-awtorità kompetenti tal-liċenzji. L-awtorità kompetenti tista' tagħti approvazzjoni jekk:

(a) it-trasportatur ta' l-ajru Komunitarju juri għas-sodisfazzjon ta' l-awtorità kompetenti li qed jintlahqu l-istandards ta' sikurezza kollha ekwivalenti għal dawk imposti mill-liġi Komunitarja jew nazzjonali; u

(b) tkun sodisfatta wahda mill-kondizzjonijiet li ġejjin:

(i) it-trasportatur ta' l-ajru Komunitarju jiġġustifika tali kiri abbażi ta' htigijiet eċċezzjonali, f'liema każ tista' tingħata approvazzjoni għal perijodu ta' mhux aktar minn seba' xhur li jista' jiġi mġedded darba għal perijodu iehor ta' mhux aktar minn seba' xhur;

(ii) it-trasportatur ta' l-ajru Komunitarju juri li l-kiri huwa mehtieg biex jiġu sodisfatti htigiet ta' kapacità stagionali, li ma jistghux jiġu sodisfatti b'mod raġonevoli permezz ta' kiri ta' inġenji ta' l-ajru rreġistrati fil-Komunità, f'dak il-każ l-approvazzjoni tkun tista' tiġi rinnovata; jew

(iii) it-trasportatur ta' l-ajru Komunitarju juri li l-kiri huwa mehtieg biex jintgħelbu diffikultajiet operattivi, u mhu-wiex possibbli jew raġonevoli li jinkrew inġenji ta' l-ajru rreġistrati fil-Komunità, f'liema każ l-approvazzjoni għandha tkun għaž-żmien limitat strettament mehtieg biex jintgħelbu d-diffikultajiet.

4. L-awtorità kompetenti tista' tagħmel kondizzjonijiet għall-approvazzjoni. Tali kondizzjonijiet għandhom jiffurmaw parti mill-ftehim tal-kiri bl-ekwipaġġ.

L-awtorità kompetenti tista' tirrifjuta li tagħti l-approvazzjoni jekk ma jkun hemm l-ebda reċiprocità fir-rigward ta' kiri bl-ekwipaġġ bejn l-Istat Membru konċernat jew il-Komunità u l-pajjiż terz fejn l-inġenju ta' l-ajru mikri bl-ekwipaġġ ikun reġistrat.

L-awtorità kompetenti għandha tinforma lill-Istati Membri konċernati dwar approvazzjoni li hi tkun tat għall-kiri bl-ekwipaġġ ta' inġenju ta' l-ajru reġistrat f'pajjiż terz.

Artikolu 14

Dritt għal smigh

L-awtorità kompetenti tal-liċenzji għandha tiżgura li, meta tadotta deċiżjoni biex tissospendi jew tirrevoka l-liċenzja operattiva ta' trasportatur ta' l-ajru Komunitarju, it-trasportatur ta' l-ajru Komunitarju konċernat jingħata l-opportunità li jinstema', waqt li titqies il-htieġa, f'xi każijiet, għal proċedura ta' urġenza.

KAPITOLU III

AĊĊESS GHAR-ROTOT

Artikolu 15

Għoti ta' servizzi intra-Komunitarji

1. It-trasportaturi ta' l-ajru Komunitarji għandhom ikunu intitolati joperaw servizzi ta' l-ajru intra-Komunitarji.

2. L-Istati Membri m'għandhomx jissuġġettaw l-operat ta' servizzi ta' l-ajru intra-Komunitarji minn trasportatur ta' l-ajru Komunitarju għal permess jew awtorizzazzjoni. L-Istati Membri m'għandhomx jesigju li trasportaturi ta' l-ajru Komunitarji jipprovdu dokumenti jew informazzjoni li jkun digħa pprovdew lill-awtorità kompetenti tal-liċenzji, sakemm l-informazzjoni rilevanti tista' tinkiseb mill-awtorità kompetenti tal-liċenzji f'żmien dovut.

3. Jekk il-Kummissjoni, abbażi ta' l-informazzjoni miksuba taht l-Arikolu 26(2), issib li l-liċenzja operattiva mogħtija lil trasportatur ta' l-ajru Komunitarju ma tkunx f'konformità mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament għandha tgħaddi l-konklużjonijiet tagħha lill-awtorità kompetenti tal-liċenzji li għandha tibgħat il-kummenti tagħha lill-Kummissjoni fi żmien 15-il jum tax-xogħol.

Jekk il-Kummissjoni, wara li teżamina l-kummenti ta' l-awtorità kompetenti tal-liċenzji, tkun tal-fehma li l-liċenzja operattiva mhijiex konformi, jew jekk ma jiġu riċevuti l-ebda kummenti mill-awtorità kompetenti tal-liċenzji hija għandha, skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 25(2), tiehu deċiżjoni biex titlob lill-awtorità kompetenti tal-liċenzji biex tiehu l-miżuri korrettivi adatti jew biex tissospendi jew tirrevoka l-liċenzja operattiva.

Id-deċiżjoni għandha tistabbilixxi d-data sa meta l-miżuri korrettivi jew l-azzjonijiet mill-awtorità kompetenti tal-liċenzji għandhom jiġu implimentati. Jekk il-miżuri korrettivi jew l-azzjonijiet ikunu għadhom ma ġewx implimentati sa dik id-data t-trasportatur ta' l-ajru Komunitarju m'għandux ikun intitolat jeżerċita d-drittijiet tiegħu taht il-paragrafu 1.

It-trasportatur ta' l-ajru Komunitarju jista' jerga' jibda jeżerċita d-drittijiet tiegħu taht il-paragrafu 1 man-notifika lill-Kummissjoni mill-awtorità kompetenti tal-liċenzji li l-miżuri korrettivi ġew implimentati u li l-awtorità kompetenti tal-liċenzji vverifikat l-implimentazzjoni.

4. Meta jkun qed jopera servizzi ta' l-ajru intra-Komunitarji, it-trasportatur ta' l-ajru Komunitarju għandu jithalla jikkombina s-servizzi ta' l-ajru u jidhol f'arrangamenti ta' code-sharing, bla hsara għar-regoli tal-kompetizzjoni Komunitarji applikabbli għall-impriżi.

Kull restrizzjoni fuq il-libertà tat-trasportaturi ta' l-ajru Komunitarji għall-**operat** ta' servizzi ta' l-ajru intra-Komunitarji li johorġu minn kwalunkwe ftehim bilaterali bejn l-Istati Membri hija b'dan imhassra.

5. Minkejja d-dispożizzjonijiet ta' kull ftehim bilaterali bejn l-Istati Membri, u suġġett għar-regoli Komunitarji tal-kompetizzjoni applikabbli għall-impriżi, it-trasportaturi ta' l-ajru Komunitarji għandhom jithallew mill-Istati Membri konċernati jikkombinaw servizzi ta' l-ajru u jidhlu f'arrangamenti ta' code-sharing ma kwalunkwe trasportatur ta' l-ajru fuq servizzi ta' l-ajru lejn, minn jew via kwalunkwe ajruport fuq it-territorju tagħhom minn jew lejn kwalunkwe punt f'pajjiżi terzi

Stat Membru jista', fil-qafas tal-ftehim bilaterali dwar servizzi bl-ajru mal-pajjiż terz konċernat, jimponi restrizzjonijiet fuq arrangamenti ta' code-sharing bejn trasportaturi ta' l-ajru Komunitarji u trasportaturi ta' l-ajru ta' pajjiż terz, partikolarment jekk il-pajjiż terz konċernat ma jippermettix opportunitajiet kummerċjali simili lil trasportaturi ta' l-ajru Komunitarji li joperaw mill-Istat Membru konċernat. Meta jagħmlu dan, l-Istati

Membri għandhom jiżguraw li r-restrizzjonijiet imposti b'tali ftehim ma jirrestringux il-kompetizzjoni u jkunu non-diskriminatorji bejn it-trasportaturi ta' l-ajru Komunitarji u ma jkunux aktar restrittivi milli jkun meħtieġ.

Artikolu 16

Prinċipji ġenerali għall-obbligi ta' servizz pubbliku

1. Stat Membru, wara konsultazzjonijiet ma' l-Istati Membri l-oħra konċernati u wara li jkun informa lill-Kummissjoni, lill-ajruporti konċernati u lit-trasportaturi ta' l-ajru li joperaw fuq ir-rotta, jista' jimponi obbligu ta' servizz pubbliku fir-rigward ta' servizzi ta' l-ajru skedati bejn ajruport fil-Komunità u ajruport li jservi reġjun periferiku jew ta' żvilupp fit-territorju tiegħu jew fuq rotta b'densità ta' traffiku baxxa lejn kwalunkwe ajruport fit-territorju tiegħu meta dik ir-rotta tkun meqjusa vitali għall-iżvilupp ekonomiku u soċjali tar-reġjun li l-ajruport iservi. Dik l-obbligazzjoni tista' biss tiġi imposta sal-limitu meħtieġ biex ikun żgurat fuq dik ir-rotta l-ghoti minimu ta' servizzi ta' l-ajru skedati li jkunu jissodisfaw l-istandards stabbiliti ta' kontinwità, regolarità, prezz jew kapaċità minima, li t-trasportaturi ta' l-ajru ma jassumux kieku jqisu biss l-interess kummerċjali tagħhom.

L-istandards fissi imposti fuq ir-rotta sugġetta għal dak l-obbligu ta' servizz pubbliku għandhom jiġu stabbiliti b'mod trasparenti u mhux diskriminatorju.

2. Fil-każi meta forum oħra ta' trasport ma jistgħux jiżguraw servizz mhux interrott b'mill-inqas żewġ frekwenzi kuljum, l-Istati Membri konċernati jistgħu jinkludu fl-obbligu ta' servizz pubbliku r-rekwiżit li kull trasportatur ta' l-ajru Komunitarju li jkollu l-hsieb li jopera r-rotta jagħti garanzija li jopera r-rotta għal ċertu perijodu, li għandu jkun speċifikat, skond it-termini l-oħra ta' l-obbligu ta' servizz pubbliku.

3. Il-htieġa u l-adekwatezza ta' obbligu ta' servizz pubbliku li jkun qed jiġi kkunsidrat għandhom jiġu evalwati mill-Istati Membri filwaqt li jitqiesu:

- (a) il-proporzjonalità bejn l-obbligu li jkun qed jiġi kkunsidrat u l-htigijiet ta' żvilupp ekonomiku tar-reġjunkonċernat;
- (b) il-possibbiltà, li jkun hemm aċċess għal mezzi oħra tat-trasport u kapaċità ta' dawk il-mezzi li jissodisfaw l-htigijiet tat-trasport li jkunu qed jiġu kkunsidrati, partikolarment meta servizzi eżistenti tal-ferrovija jservu r-rotta li tkun qed tiġi kkunsidrata b'hin ta' l-ivvjaġġar ta' inqas minn tliet sigħat u bi frekwenzi, konnessjonijiet suffiċjenti u hinijiet xierqa;
- (c) in-nollijiet ta' l-ajru u kondizzjonijiet li jistgħu jiġu kkwotati lill-utenti;
- (d) l-effett kongunt tat-trasportaturi ta' l-ajru kollha li joperaw jew li jkollhom il-hsieb li joperaw fuq ir-rotta.

4. Meta Stat Membru jkun jixtieq jimponi obbligu ta' servizz pubbliku, għandu jikkomunika t-test ta' l-impożizzjoni ta' obbligu ta' servizz pubbliku li tkun qed tiġi kkunsidrata lill-Kummissjoni, lill-Istati Membri l-oħra konċernati, lill-ajruporti konċernati u lit-trasportaturi ta' l-ajru li joperaw ir-rotta in kwistjoni.

Il-Kummissjoni għandha tippubblika avviż ta' informazzjoni fl-*Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea*:

- (a) li jidentifika ż-żewġ ajruporti konnessi mir-rotta konċernata u punt(i) ta' waqfien intermedji possibbli,
- (b) isemmi d-data tad-dhul fis-seħh ta' l-obbligu ta' servizz pubbliku; u
- (c) jindika l-indirizz komplut fejn it-test u kull informazzjoni rilevanti u/jew dokumentazzjoni marbuta ma' l-obbligu ta' servizz pubbliku għandha tkun disponibbli mingħajr dewmien u bla hlas mill-Istat Membru konċernat.

5. Minkejja d-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 4, fir-rigward tar-rotot fejn in-numru ta' passiġġeri li mistennija jużaw is-servizz ta' l-ajru jkun anqas minn 10 000 fis-sena, l-avviż ta' informazzjoni dwar obbligu ta' servizz pubbliku għandu jiġi ppubblikat fil-*Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea* jew fil-*ġurnal uffiċjali nazzjonali ta' l-Istat Membru konċernat*.

6. Id-data tad-dhul fis-seħh ta' obbligu ta' servizz pubbliku m'għandhiex tkun aktar kmieni mid-data tal-pubblikazzjoni l-avviż ta' informazzjoni imsemmi fit-tieni subparagrafu tal-paragrafu 4.

7. Meta jkun ġie impost obbligu ta' servizz pubbliku skond il-paragrafi 1 u 2, it-trasportatur ta' l-ajru Komunitarju għandu jkun kapaċi joffri bejgħ ta' postijiet biss sakemm is-servizz ta' l-ajru in kwistjoni jissodisfa r-rekwiżiti kollha ta' l-obbligu ta' servizz pubbliku. Konsegwentement dak is-servizz bl-ajru għandu jitqies bħala servizz ta' l-ajru skedat.

8. Meta obbligu ta' servizz pubbliku jkun ġie impost skond il-paragrafi 1 u 2, kwalunkwe trasportatur ta' l-ajru Komunitarju ieħor għandu fi kwalunkwe hin ikun permess jibda servizzi ta' l-ajru skedati li jissodisfaw ir-rekwiżiti kollha ta' l-obbligu ta' servizz pubbliku, inkluż il-perijodu ta' operazzjoni li jista' jkun meħtieġ skond il-paragrafu 2.

9. Minkejja l-paragrafu 8, jekk ebda trasportatur ta' l-ajru Komunitarju ma jkun beda jew ma ikun jista' juri li huwa se jibda servizzi ta' l-ajru skedati sostenibbli fuq xi rotta skond l-obbligu ta' servizz pubbliku li jkun ġie impost fuq dik ir-rotta, l-Istat Membru konċernat jista' jillimita l-aċċess għas-servizzi bl-ajru skedati fuq dik ir-rotta għal trasportatur ta' l-ajru Komunitarju

wiehed biss, għal perijodu sa erba' snin, u wara dan il-perijodu għandu jkun hemm revizzjoni tas-sitwazzjoni.

Dan il-perijodu jista' jkun sa hames snin jekk l-obbligu ta' servizz pubbliku ikun impost fuq rotta lejn ajruport li jaqdi wiehed mir-regjuni l-aktar 'il bogħod, kif jingħad fl-Artikolu 299(2) tat-Trattat.

10. Il-jedd li jiġu operati dawk is-servizzi msemija fil-paragrafu 9 għandu jiġi offrut permezz ta' offerta pubblika skond l-Artikolu 17, għal rotta waħda jew, f'każi fejn dan ikun ġustifikat għal raġunijiet ta' effiċjenza operattiva, għal grupp ta' rotot bħal dawn, lil kwalunkwe trasportatur ta' l-ajru Komunitarju li jkun intitolat li jopera tali servizzi bl-ajru. Għal raġunijiet ta' effiċjenza amministrattiva, Stat Membru jista' johroġ sejha għall-offerti waħda li tkopri rotot differenti.

11. Obbligu ta' servizz pubbliku għandu jitqies li skada jekk l-ebda servizz bl-ajru skedat ma jiġi operat tul perijodu ta' tnax-il xahar fuq ir-rotta sugġetta għal tali obbligu.

12. Fil-każ ta' interruzzjoni għall-għarrieda tas-servizz mit-trasportatur ta' l-ajru Komunitarju magħżul skond l-Artikolu 17, l-Istat Membru konċernat jista', f'każ ta' emerġenza, jagħżel bi ftehim reċiproku trasportatur ta' l-ajru Komunitarju differenti biex jopera l-obbligu ta' servizz pubbliku għal perijodu sa seba' xhur, li ma jistax jiġġedded, taht il-kondizzjonijiet li ġejjin:

- (a) kwalunkwe kumpens imhallas mill-Istat Membru għandu jsir b'mod konformi ma' l-Artikolu 17(8);
- (b) l-għażla għandha ssir minn fost it-trasportaturi ta' l-ajru Komunitarji b'mod konformi mal-prinċipji tat-trasparenza u n-non-diskriminazzjoni;
- (c) għandha ssir sejha għidida għall-offerti.

Il-Kummissjoni u l-Istati Membri konċernati għandhom jiġu infurmati mingħajr dewmien dwar il-proċedura ta' emerġenza u r-raġunijiet għaliha. Fuq talba ta' Stat Membru jew fuq l-inizjattiva tagħha stess, il-Kummissjoni tista', skond il-proċedura msemija fl-Artikolu 25(2), tissospendi il-proċedura jekk wara l-valutazzjoni tagħha tqis li din ma tkunx tissodisfa r-rekwiżiti ta' dan il-paragrafu jew tkun b'xi mod iehor kuntrarja għal-liġi Komunitarja.

Artikolu 17

Proċeduri ta' offerta pubblika għall-obbligu ta' servizz pubbliku

1. L-offerta pubblika mehtieġa fl-Artikolu 16(10) għandha titmexxa skond il-proċedura stipulata fil-paragrafi 2 sa 10 ta' dan l-Artikolu.

2. L-Istat Membru konċernat għandu jikkomunika t-test shih tas-sejha għall-offerti lill-Kummissjoni hlief fejn, f'konformità ma' l-Artikolu 16(5), ikun għarraf l-obbligu ta' servizz pubbliku permezz tal-pubblikazzjoni ta' avviz fil-ġurnal uffiċjali nazzjonali tiegħu. F'dak il-każ, is-sejha għall-offerti għandha wkoll tiġi pubblikata fil-ġurnal uffiċjali nazzjonali.

3. Is-sejha għall-offerti u l-kuntratt sussegwenti għandhom ikopru, inter alia, il-punti li ġejjin:

- (a) l-istandards mehtieġa mill-obbligu ta' servizz pubbliku;
- (b) ir-regoli dwar l-emendi u t-tmiem tal-kuntratt, b'mod partikolari biex jitqiesu bidliet li ma setgħux jiġu mbassra;
- (c) il-perijodu ta' validità tal-kuntratt;
- (d) il-penalitajiet fl-eventwalità ta' nuqqas ta' konformità mal-kuntratt;
- (e) il-parametri oġġettivi u trasparenti li fuq il-bażi tagħhom għandu jiġi kalkolat il-kumpens, jekk ikun hemm, għall-qadi ta' l-obbligu ta' servizz pubbliku.

4. Il-Kummissjoni għandha tgharraf is-sejha għall-offerti b'avviz ta' informazzjoni ppubblikat f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej*. L-iskadenza għat-tfiġh ta' l-offerti m'għandhiex tkun aktar kmieni minn xahrejn wara l-jum tal-pubblikazzjoni ta' dan l-avviz ta' informazzjoni. Fil-każ li l-offerta tikkonċerna rotta li l-aċċess għaliha kien diġà ġie limitat għal trasportatur wiehed skond l-Artikolu 16(9), is-sejha għall-offerti tiġi pubblikata mill-inqas sitt xhur qabel il-bidu tal-konċessjoni l-għidida sabiex tiġi smata l-htieġa ta' kontinwata ta' l-aċċess ristrett.

5. L-avviz ta' informazzjoni għandu jipprovdi l-informazzjoni li ġejja:

- (a) l-Istati Membri konċernati;
- (b) ir-rotta konċernata;
- (c) il-perijodu ta' validità tal-kuntratt;
- (d) l-indirizz komplut fejn it-test tas-sejha għall-offerti u kwalunkwe informazzjoni rilevanti u/jew dokumentazzjoni marbuta ma' l-offerta pubblika u ma' l-obbligu ta' servizz pubbliku għandhom ikunu disponibbli mingħajr dewmien u bla hlas mill-Istat Membru konċernat;
- (e) id-data ta' l-gheluq għall-prezentazzjoni ta' l-offerti.

6. L-Istati Membri konċernati għandhom jikkomunikaw min-ghar dewmien u bla hlas kull tagħrif u dokumenti rilevanti mitluba minn xi parti interessata fl-offerta pubblika.

7. L-ghażla minn fost l-offerti għandha ssir kemm jista' jkun malajr filwaqt li jitqiesu l-adegwatezza tas-servizz, inklużi l-prezzijiet u l-kondizzjonijiet li jistgħu jkunu kwotati lill-utenti, u l-ispiża tal-kumpens meħtieġ mill-Istati Membri konċernati, jekk ikun hemm.

8. L-Istati Membri konċernati jistgħu jikkompensaw lil trasportatur ta' l-ajru, li jkun magħżul skond il-paragrafu 7, talli jaderixxi ma' l-istandards meħtieġa minn obbligu ta' servizz pubbliku impost taht l-Artikolu 16. Dak il-kumpens m'għandux jisboq l-ammont meħtieġ biex ikopri l-ispejjeż netti mgħarrba fil-qadi ta' kull obbligu ta' servizz pubbliku, filwaqt li jitqies id-dhul relatat miegħu miżmum mit-trasportatur ta' l-ajru u qliegh raġonevoli.

9. Il-Kummissjoni għandha tiġi infurmata bil-miktub u min-ghajr dewmien dwar ir-risultati ta' l-offerta pubblika u dwar l-ghażla mill-Istat Membru u għandha tiġi inkluża l-informazzjoni li ġejja.

(a) in-numri, l-ismijiet u informazzjoni korporattiva ta' min qed jitfa' l-offerta;

(b) l-elementi operattivi fl-offerti;

(c) il-kumpens mitlub fl-offerti;

(d) l-isem ta' min ġie magħżul.

10. Fuq talba ta' Stat Membru jew fuq inizjattiva tagħha stess, il-Kummissjoni tista' titlob lill-Istati Membri jikkomunikaw, fi żmien xahar, id-dokumenti kollha rilevanti marbuta ma' l-ghażla ta' trasportatur ta' l-ajru għat-twettiq ta' obbligu ta' servizz pubbliku. Fil-każ li d-dokumenti mitluba ma jiġux komunikati qabel id-data ta' l-gheluq, il-Kummissjoni tista' tiddeciedi li tissospendi s-sejha għall-offerti skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 25(2).

Artikolu 18

Eżami ta' l-obbligi ta' servizz pubbliku

1. L-Istati Membri għandhom jiehdu kull miżura meħtieġa biex jiżguraw li kull deċiżjoni mehuda taht l-Artikoli 16 u 17 tkun tista' tiġi riveduta b'mod effettiv u, b'mod partikolari, malajr kemm jista' jkun fuq il-bażi li tali deċiżjoni kisret il-liġi Komunitarja jew ir-regoli nazzjonali li jimplementaw il-liġi Komunitarja.

B'mod partikolari, fuq talba ta' Stat Membru jew fuq inizjattiva tagħha stess, il-Kummissjoni tista' titlob lill-Istati Membri jikkomunikaw, fi żmien xahrejn:

(a) dokument li jiġġustifika l-htieġa ta' l-obbligu ta' servizz pubbliku u l-konformità tiegħu mal-kriterji msemmija fl-Artikolu 16;

(b) analiżi ta' l-ekonomija tar-reġjun;

(c) analiżi tal-proporzjonalità bejn l-obbligazzjonijiet li jkunu qed jiġu kkunsidrati u l-għanijiet ta' żvilupp ekonomiku;

(d) analiżi tas-servizz ta' l-ajru eżistenti, jekk ikun hemm, u ta' modi oħra ta' trasport disponibbli li jistgħu jitqiesu bħala sostituti għall-impożizzjoni mahsuba.

2. Fuq talba ta' Stat Membru li jikkonsidra li l-iżvilupp ta' rotta ikun qiegħed ikun jiġi indebitament ristrett mit-termini ta' l-Artikoli 16 u 17, jew fuq l-inizjattiva tagħha stess, il-Kummissjoni għandha tagħmel investigazzjoni u, fi żmien sitt xhur minn meta tirċievi t-talba u skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 25(2), għandha tiehu deċiżjoni abbażi tal-fatturi kollha rilevanti dwar jekk l-Artikoli 16 u 17 għandhomx jibqgħu japplikaw għar-rigward tar-rotta konċernata.

Artikolu 19

Distribuzzjoni tat-traffiku bejn l-ajruporti u l-eżerċizzju ta' drittijiet tat-traffiku

1. L-eżerċizzju ta' drittijiet tat-traffiku għandu jkun suġġett għal regoli operattivi pubblikati Komunitarji, nazzjonali, reġjonali u lokali, li jirriferru għas-sikurezza, is-sigurtà, il-protezzjoni ta' l-ambjent u l-allokazzjoni ta' slots.

2. Stat Membru, wara konsultazzjoni mal-partijiet interessati inkluż it-trasportaturi ta' l-ajru u l-ajruporti konċernati, jista' jirregola mingħajr dikriminazzjoni fost destinazzjonijiet fil-Komunità jew għal raġunijiet ta' nazzjonalità jew ta' l-identità tat-trasportaturi ta' l-ajru, id-distribuzzjoni tat-traffiku ta' l-ajru bejn ajruporti li jissodisfaw il-kondizzjonijiet li ġejjin:

(a) l-ajruporti jkunu jaqdu l-istess belt jew konurbazzjoni;

(b) l-ajruporti jkunu moqdija minn infrastruttura adegwata tat-trasport li tipprovdi, sa fejn ikun possibbli, konnessjoni diretta li tagħmilha possibbli li tasal l-ajruport fi żmien disghin minuta anke, fejn ikun meħtieġ, fuq bażi transkonfinali;

(c) l-ajruporti jkunu kollegati ma' xulxin u mal-belt jew konurbazzjoni li jkunu jaqdu b'servizzi tat-trasport pubbliku li jkunu frekwenti, affidabbli u effiċjenti; u

(d) l-ajruporti joffru servizzi meħtieġa lit-trasportaturi ta' l-ajru, u ma jippreġudikawx indebitament l-oportunitajiet kummerċjali tagħhom.

Kull deċiżjoni mehuda sabiex tirregola d-distribuzzjoni tat-traffiku ta' l-ajru bejn l-ajruporti konċernati għandha tirrispetta l-prinċipji tal-proporzjonalità u tat-trasparenza, u għandha tiġi bbażata fuq kriteji oġġettivi.

3. L-Istat Membru konċernat għandu jgħarraf lill-Kummissjoni bil-hsieb tiegħu li jirregola d-distribuzzjoni tat-traffiku ta' l-ajru jew li jbidel regola eżistenti tad-distribuzzjoni tat-traffiku.

Il-Kummissjoni għandha teżamina l-applikazzjoni tal-paragrafi 1 u 2 ta' dan l-Artikolu u, fi żmien xahar minn meta tircievi l-informazzjoni mill-Istat Membru, u skond il-proċedura msem-mija fl-Artikolu 25(2), għandha tiddeċiedi jekk l-Istat Membru jistax ikompli japplika l-miżuri.

Il-Kummissjoni għandha tippubblika d-deċiżjoni tagħha f'*Il-Gurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea* u l-miżuri m'għandhomx jiġu applikati qabel il-pubblikazzjoni ta' l-approvazzjoni tal-Kummissjoni.

4. Fir-rigward tar-regoli tad-distribuzzjoni tat-traffiku li jkun jeżistu fiż-żmien tad-dhul fis-sehh ta' dan ir-Regolament, il-Kummissjoni għandha, fuq talba ta' Stat Membru u tista' fuq inizjattiva tagħha teżamina l-applikazzjoni tal-paragrafi 1 u 2 u, skond il-proċedura msem-mija fl-Artikolu 25(2), għandha tiddeċiedi jekk l-Istat Membru jistax ikompli japplika l-miżura.

5. Il-Kummissjoni għandha tippubblika d-deċiżjonijiet tagħha mehuda taht dan l-Artikolu f'*Il-Gurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea*.

Artikolu 20

Miżuri ambjentali

1. Meta jkun jeżistu problemi ambjentali serji, l-Istat Membru responsabbli jista' jillimita jew jirrifjuta l-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku, b'mod partikolari meta meżzi oħra ta' trasport jipprovdu livelli adegwati ta' servizz. Il-miżura għandha tkun non-diskriminatorja, m'għandhiex iġġib distorsjoni fil-kompetizzjoni bejn it-trasportaturi ta' l-ajru, m'għandhiex tkun restrittiva aktar milli meħtieġ biex jiġu riżolti l-problemi, u għandha jkollha perijodu limitat ta' validità, li ma jeċċedix it-tliet snin, u wara dan għandha tiġi riveduta.

2. Meta Stat Membru jikkunsidra li hi meħtieġa azzjoni taht il-paragrafu 1 hu għandu, mill-anqas tliet xhur qabel id-dhul fis-sehh ta' l-azzjoni, jgħarraf lill-Istati Membri l-oħrajn u lill-Kummissjoni, waqt li jipprovdi ġustifikazzjoni xierqa għall-azzjoni. L-azzjoni tista' tiġi implimentata hlief jekk fi żmien xahar minn meta tiġi riċevuta l-informazzjoni xi Stat Membru konċernat jikkontesta l-azzjoni jew il-Kummissjoni, skond il-paragrafu 3, tiddeċiedi li teżaminaha ulterjorment.

3. Fuq talba ta' Stat Membru ieħor jew fuq l-inizjattiva tagħha stess, il-Kummissjoni tista' skond il-proċedura msem-mija fl-Artikolu 25(2), tissospendi l-miżuri jekk dawn ma jissodisfawx ir-rekwiżiti tal-paragrafu 1 jew b'xi mod ieħor ikunu kontra l-liġi Komunitarja.

Artikolu 21

Miżuri ta' emergenza

1. Stat Membru jista' jirrifjuta, jillimita jew jimponi kondizzjonijiet fuq l-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku biex jittratta

problemi li jinqalghu għall-għarrieda, għal perijodu ta' żmien qasir, li jirriżultaw minn ċirkostanzi li ma jistgħux jitbassru u li ma jistgħux jiġu evitati. Azzjoni bħal din għandha tirrispetta l-prinċipji tal-proporzjonalità u tat-trasparenza u għandha tiġi bbazata fuq kriterji oġġettivi u non-diskriminatorji.

Il-Kummissjoni u l-Istati Membri l-oħra għandhom jiġu infurmati mingħajr dewmien b'dik l-azzjoni flimkien mal-ġustifikazzjoni adegwata tagħha. Jekk il-problemi li jkun jeħtieġu dik l-azzjoni jkomplu jeżistu għal aktar minn erbatax-il jum, l-Istat Membru għandu jinforma lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri l-oħra b'dan u jista', bil-ftehim tal-Kummissjoni, jtawwal l-azzjoni għal aktar perijodi ta' mhux aktar minn erbatax-il jum.

2. Fuq talba ta' l-Istat jew Stati Membri involuti jew fuq l-inizjattiva tagħha stess, il-Kummissjoni tista' tissospendi din l-azzjoni jekk din ma tkunx tissodisfa r-rekwiżiti tal-paragrafu 1 jew tkun mod ieħor kuntrarja għal liġi Komunitarja.

KAPITOLU IV

DISPOŻIZZJONIJIET DWAR L-IPPREZZAR

Artikolu 22

Il-libertà ta' l-ipprezzar

1. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 16(1), it-trasportaturi ta' l-ajru Komunitarji u abbażi ta' reċiproċità, it-trasportaturi ta' l-ajru ta' pajjiżi terzi, għandhom jistabbilixxu nollijiet ta' l-ajru u rati ta' l-ajru għal servizzi ta' l-ajru intra-Komunitarji.

2. Minkejja d-dispożizzjonijiet ta' kull ftehim bilaterali bejn l-Istati Membri, l-Istati Membri ma jistgħux jiddiskriminaw fuq bażi tan-nazzjonalità jew ta' l-identità tat-trasportaturi ta' l-ajru billi jippermettu lil trasportaturi ta' l-ajru Komunitarji jistipulaw nollijiet u rati għas-servizzi ta' l-ajru bejn it-territorju tagħhom u pajjiżi terzi. Kull restrizzjoni li tiffdal fuq l-ipprezzar, anke fir-rigward ta' rotot lejn pajjiżi terzi, derivanti minn kull ftehim bilaterali bejn l-Istati Membri hija b'dan imħassra.

Artikolu 23

Informazzjoni u non-diskriminazzjoni

1. In-nollijiet ta' l-ajru u r-rati ta' l-ajru disponibbli għall-pubbliku in generali għandhom jinkludu l-kondizzjonijiet applikabbli meta offriti jew pubblikati taht kull forma, anke fuq l-Internet, għal servizzi bl-ajru minn ajruport li jinsab fit-territorju ta' Stat Membru li għalih japplika t-Trattat. Il-prezz finali li għandu jithallas għandu jkun indikat dejjem u għandu jinkludi n-noll jew ir-rata ta' l-ajru applikabbli kif ukoll it-taxxi kollha applikabbli, u l-ħlasijiet, il-ħlasijiet addizzjonali u l-drittijiet li ma jistgħux jiġu evitati u li jkun prevedibbli fil-hin tal-pubblikazzjoni. Minbarra l-indikazzjoni tal-prezz finali, għandu jkun speċifikat għall-inqas dan li ġej:

(a) in-noll ta' l-ajru jew ir-rata ta' l-ajru;

(b) it-taxxi;

- (ċ) il-hlasijiet ta' l-ajruport; u
- (d) hlasijiet, hlasijiet addizzjonali jew drittijiet ohrajn, bhal dawk marbutin mas-sigurtà jew il-karburant;

fejn il-punti elenkati taht (b), (c) u (d) jkunu żdiedu man-noll ta' l-ajru jew ir-rata ta' l-ajru. Is-supplimenti tal-prezz fakultattivi għandhom jiġu komunikati b'mod ċar, trasparenti u mingħajr ambigwiżità fil-bidu ta' kull proċess ta' prenotazzjoni u l-aċċettazzjoni tagħhom mill-klijent għandha tkun fuq bażi "opt-in".

2. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 16(1), l-aċċess għan-nollijiet ta' l-ajru u r-rati ta' l-ajru għal servizzi bl-ajru minn ajruport li jinsab fit-territorju ta' Stat Membru li għalih japplika t-Trattat, li jkun disponibbli għall-pubbliku ġenerali għandu jingħata mingħajr l-ebda diskriminazzjoni abbażi tan-nazzjonalità jew tal-post ta' residenza tal-konsumatur jew il-post ta' l-istabbiliment ta' l-aġent tat-trasportatur ta' l-ajru jew ta' xi bejjieġh iehor tal-biljetti fil-Komunita.

Artikolu 24

Penalitajiet

L-Istati Membri għandhom jiżguraw konformità mar-regoli stabbiliti f'dan il-Kapitolu u għandhom jistabbilixxu penalitajiet għall-ksur tagħhom. Dawk il-penalitajiet għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u dissważivi.

KAPITOLU V

DISPOŻIZZJONIJET FINALI

Artikolu 25

Kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita minn kumitat.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Strasburgu, 24 ta' Settembru 2008.

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

H.-G. PÖTTERING

Għall-Kunsill

Il-President

J.-P. JOUYET

2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandhom japplikaw l-Artikoli 3 u 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/KE, b'kont meħud tad-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 8 tagħha.

Artikolu 26

Il-koperazzjoni u d-dritt għall-kisba ta' l-informazzjoni

1. L-Istati Membri u l-Kummissjoni għandhom jikkoperaw fl-applikazzjoni u fil-monitoraġġ ta' l-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament.

2. Sabiex twettaq id-dmirijiet tagħha taht dan ir-Regolament, il-Kummissjoni tista' tikseb l-informazzjoni kollha meħtieġa mill-Istati Membri, li għandhom jiffacilitaw ukoll l-għoti ta' l-informazzjoni mit-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mill-awtoritajiet tal-liċenzji kompetenti tagħhom

3. L-Istati Membri għandhom, skond il-leġislazzjoni nazzjonali tagħhom, jiehdu l-passi meħtieġa sabiex jiżguraw kunfidenzjalità xierqa ta' l-informazzjoni riċevuta minnhom skond dan ir-Regolament.

Artikolu 27

Thassir

Ir-Regolamenti (KEE) Nru 1226/92 u (KE) Nru 2479/92 għandhom jiġu mhassra.

Ir-referenzi għar-Regolamenti mhassra għandhom jinftiehm bhal referenzi għal dan ir-Regolament u għandhom jinqraw skond it-tabella ta' korrelazzjoni fl-Anness II.

Artikolu 28

Dhul fis-seħh

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh fil-jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'Il-Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea.

ANNEX 1

INFORMAZZJONI LI GHANDHA TINGHATA SKOND L-ARTIKOLI 5 U 8

1. Informazzjoni li għandha tinghata għal min qed japplika għall-ewwel darba minn perspettiva ta' sahha finanzjarja.
 - 1.1. Il-kontijiet amministrattivi interni l-aktar riċenti u, jekk disponibbli, kontijiet verifikati għas-sena finanzjarja ta' qabel.
 - 1.2. Karta tal-bilanċ proġettata, inkluż il-kont tal-qliġ u tat-telf, għat-tliet snin ta' wara.
 - 1.3. Il-bażi għall-infiq proġettat u ċ-ċifri ta' dhul dwar oġġetti bħal karburant, nollijiet u rati, salarji, manutenzjoni, deprezzament, it-tibdil fir-rata tal-kambju, il-hlasijiet ta' l-ajruport, il-hlasijiet tan-navigazzjoni ta' l-ajru, l-ispejjeż tal-ground handling, assigurazzjoni, eċċ. It-tbassir tat-traffiku/dhul.
 - 1.4. Dettalji dwar l-ispejjeż tal-bidu li jkunu saru fil-perijodu mill-preżentazzjoni ta' applikazzjoni sal-bidu ta' l-operazzjonijiet u spjega tal-proposta dwar l-iffinanzjar ta' dawn l-ispejjeż.
 - 1.5. Dettalji ta' sorsi ta' finanzi eżistenti u proġettati.
 - 1.6. Dettalji ta' l-azzjonisti, inkluż in-nazzjonalità u t-tip ta' sehem li għandu jinżamm, u l-Artikoli ta' l-Assoċjazzjoni. Jekk parti minn grupp ta' imprints, informazzjoni dwar ir-relazzjoni ta' bejniethom.
 - 1.7. Dikjarazzjonijiet tal-fluss proġettat ta' kontanti u pjanijiet ta' likwidità għall-ewwel tliet snin ta' hidma.
 - 1.8. Dettalji tal-finanzjament tax-xiri/kiri ta' inġenji ta' l-ajru inklużi, fil-każ ta' kiri, it-termini u l-kondizzjonijiet tal-kuntratt.
2. Informazzjoni li għandha tinghata għall-istima tas-sahha finanzjarja kontinwa ta' detenturi ta' liċenzji eżistenti li jkunu qed jipplanaw bidla fl-istrutturi tagħhom jew fl-attivitàjiet tagħhom b'kull piż sinifikanti fuq il-finanzi tagħhom.
 - 2.1. Jekk mehtieg, il-karta tal-bilanċ ta' l-amministrazzjoni interna l-aktar riċenti u kontijiet verifikati għas-sena finanzjarja ta' qabel.
 - 2.2. Dettalji preċiżi ta' kull tibdil propost eż. bidla fit-tip ta' servizz, akkwizizzjoni jew merger, modifiki fil-kapital ta' l-ishma, tibdil fl-azzjonisti, eċċ.
 - 2.3. Karta tal-bilanċ proġettata, b'kont tal-qliġ u tat-telf, għas-sena finanzjarja kurrenti, inkluż kull tibdila proposta fl-istruttura jew fl-attivitàjiet li jkollhom piż sinifikanti fuq il-finanzi.
 - 2.4. Infiq passat u proġettat u ċifri tad-dhul dwar oġġetti bħal karburanti, nollijiet u rati, salarji, manutenzjoni, deprezzament, it-tibdil fir-rati tal-kambju, il-hlasijiet ta' l-ajruport, il-hlasijiet tan-navigazzjoni ta' l-ajru, l-ispejjeż tal-ground handling, assigurazzjoni, eċċ. It-tbassir tat-traffiku/dhul.
 - 2.5. Dikjarazzjoni tal-fluss tal-kontanti u pjanijiet ta' likwidità għas-sena ta' wara, inkluż kull tibdil propost fl-istruttura jew fl-attività ta' jkunu ta' piż sinifikanti fuq il-finanzi.
 - 2.6. Dettalji tal-finanzjament tax-xiri/kiri ta' inġenji ta' l-ajru inklużi, fil-każ ta' kiri, it-termini u l-kondizzjonijiet tal-kuntratt.
3. Informazzjoni li għandha tinghata għal stima tas-sahha finanzjarja kontinwa tad-detenturi ta' liċenzja eżistenti
 - 3.1. Kontijiet verifikati mhux aktar minn sitt xhur wara l-aħhar gurnata tas-sena finanzjarja rilevanti, hlief jekk jingħad xort'ohra fil-liġi nazzjonali u, jekk mehtieg, il-karta tal-bilanċ ta' l-amministrazzjoni interna l-aktar riċenti.

-
- 3.2. Karta tal-bilanċ proġettata, inkluż kont tal-qliġ u tat-telf, għas-sena ta' wara.
- 3.3. Infiq passat u proġettat u cifri tad-dhul dwar oġġetti bħal karburanti, nollijiet u rati, salarji, manutenzjoni, deprezzament, it-tibdil fir-rati tal-kambju, il-hlasijiet ta' l-ajruport, il-hlasijiet tan-navigazzjoni ta' l-ajru, l-ispejjez tal-ground handling assigurazzjoni, eċċ. It-tbassir tat-traffiku/dhul.
- 3.4. Dikjarazzjoni tal-fluss tal-kontanti u pjanijiet ta' likwidità għas-sena ta' wara.
-

ANNEX II

TABELLA TA' KORRELAZZJONI

(Imsemmija fl-Artikolu 27)

Regolament (KEE) 2407/92	Dan ir-Regolament
Artikolu 1(1)	Artikolu 1
Artikolu 1(2)	Artikolu 3(3)
Artikolu 2	Artikolu 2
Artikolu 3(1)	Artikolu 3(2)
Artikolu 3(2)	Artikolu 3(1), it-tieni subparagrafu
Artikolu 3(3)	Artikolu 3(1), l-ewwel subparagrafu
Artikolu 4(1)	Artikolu 4
Artikolu 4(2)	Artikolu 4 (f)
Artikolu 4(3)	—
Artikolu 4(4)	Artikolu 4 (f)
Artikolu 4(5)	Artikolu 8(1), it-tieni subparagrafu
Artikolu 5(1)	Artikolu 5(1)
Artikolu 5(2)	Artikolu 5(2)
Artikolu 5(3)	Artikolu 8(5)
Artikolu 5(4)	Artikolu 8(6)
Artikolu 5(5)	Artikolu 9(1)
Artikolu 5(6)	Artikolu 8(4)
Artikolu 5(7)	Artikoli 5(3) u 8(8)
Artikolu 6	Artikolu 7
Artikolu 7	Artikolu 11
Artikolu 8(1)	Artikolu 4(c)
Artikolu 8(2)	Artikolu 12(1)
Artikolu 8(3)	Artikolu 13(2) u (3)
Artikolu 8(4)	Artikolu 12(2)
Artikolu 9	Artikolu 6
Artikolu 10(1)	Artikolu 13(2) u (3)
Artikolu 10(2)	Artikolu 13(2) u (3)
Artikolu 11(1)	Artikolu 8(1)
Artikolu 11(2)	Artikolu 8(3)
Artikolu 11(3)	Artikolu 8(7)
Artikolu 12	Artikoli 9(2) sa (6)
Artikolu 13(1)	Artikolu 10(2)
Artikolu 13(2)	Artikolu 10(1)
Artikolu 13(3)	—
Artikolu 13(4)	Artikolu 10(3)
Artikolu 14	—
Artikolu 15	—
Artikolu 16	—
Artikolu 17	—
Artikolu 18(1)	Artikolu 26(1)
Artikolu 18(2)	Artikolu 26(3)
Artikolu 19	—
ANNEX	ANNEX I

Regolament (KEE) 2408/92	Dan ir-Regolament
Artikolu 1(1)	Artikolu 1
Artikolu 1(2)	Artikolu 1(2)
Artikolu 1(3)	—
Artikolu 1(4)	—

Regolament (KEE) 2408/92	Dan ir-Regolament
Artikolu 2	Artikolu 2
Artikolu 3(1)	Artikolu 15(1) u (2)
Artikolu 3(2)	—
Artikolu 3(3)	—
Artikolu 3(4)	—
Artikolu 4(1)(a)	Artikolu 16(1)
Artikolu 4 (1)(b)	Artikolu 16(3)
Artikolu 4(1)(c)	Artikolu 16(2)
Artikolu 4(1)(d)	Artikolu 16(9)
—	Artikolu 17(1)
—	Artikolu 17(2)
—	Artikolu 17(4)
—	Artikolu 17(5)
—	Artikolu 17(6)
Artikolu 4(1)(e)	Artikolu 17(3)
Artikolu 4(1)(f)	Artikolu 17(7)
Artikolu 4(1)(g)	—
—	Artikolu 17(8)
—	Artikolu 17(9)
—	Artikolu 17(10)
Artikolu 4(1)(i)	Artikolu 18(1)
Artikolu 4(1)(j)	Artikolu 16(7)
Artikolu 4(1)(k)	—
Artikolu 4(2)	—
Artikolu 4(3)	Artikolu 18(2)
Artikolu 4(4)	—
Artikolu 5	—
Artikolu 6(1) u 6(2)	—
Artikolu 7	Artikolu 15(4) u (5)
Artikolu 8(1)	Artikolu 19(2)
Artikolu 8(2)	Artikolu 19(1)
Artikolu 8(3)	Artikolu 19(3)
Artikolu 8(4)	—
Artikolu 8(5)	—
Artikolu 9(1)	Artikolu 20(1)
Artikolu 9(2)	Artikolu 20(1)
Artikolu 9(3)	Artikolu 20(2)
Artikolu 9(4)	Artikolu 20(3)
Artikolu 9(5)	Artikolu 22(1)
Artikolu 9(6)	Artikolu 22(2)
Artikolu 9(7)	—
Artikolu 9(8)	—
Artikolu 10	—
Artikolu 11	Artikolu 25
Artikolu 12(1)	Artikolu 26(2)
Artikolu 12(2)	—
Artikolu 13	—
Artikolu 14(1)	Artikolu 26(1)
Artikolu 14(2)	Artikolu 26(3)
Artikolu 15	—
Artikolu 16	—
ANNEX I	—
ANNEX II	—
ANNEX III	—
—	ANNEX II

Regolament (KEE) 2409/92	Dan ir-Regolament
Artikolu 1(1)	Artikolu 1
Artikolu 1(2)	Artikolu 21(1)
Artikolu 1(3)	—
Artikolu 2	Artikolu 2
Artikolu 3	—
Artikolu 4	Artikolu 23
Artikolu 5(1)	Artikolu 22
Artikolu 5(2)	—
Artikolu 5(3)	—
Artikolu 5(4)	—
Artikolu 6	—
Artikolu 7	—
Artikolu 8	—
Artikolu 9	—
Artikolu 10(1)	Artikolu 26(1)
Artikolu 10(2)	Artikolu 26(3)
Artikolu 11	—
Artikolu 12	—
—	Artikolu 27
—	Artikolu 28